

TILAME

Mavzu: Bosh harflar imlosi.

Ko‘chirish qoidalari

O‘qituvchi: Ruzikulova G. F.

TIIAME

BOSH HARFLAR IMLOSI

Kishilarning ismi, otasining ismi,
familiyasi, taxallusi bosh harf bilan
yoziladi: *Sobirov Zokirjon*
Shukurjonovich, Abdurauf Fitrat kabi.

TILAME

**MAMILAKATLAR, SHAHARLAR,
QISHLOQLAR, SHAHARCHALAR,
DARYO, DENGIZ, TOG‘, TEPA, ADIR
NOMLARI HAM BOSH HARF BILAN
YOZILADI: *HINDISTON, MUBORAK,*
URGUT, TENTAKSOY, QONG‘IRTOG‘,
QASHQADARYO, QORA DENGIZ VA
HOKAZO.**

TIIAME

Korxona, tashkilot, muassasa nomlari, adabiyot va san'at asarlari, sanoat va oziq-ovqat mahsulotlari, transport vositalarining nomlari bosh harf bilan yoziladi: «*Malika*» firmasi, «*Sharq*» nashriyot-matbaa konserni, «*O'zqishloqxo'jmashxolding*» kompaniyasi, «*Damas*» avtomobili, Ko'kdumaloq kompressor stansiyasi, Xorazm chanqovbosti ichimliklar zavodi, Qizilqum fosforit kombinati, «*Amudaryo*» jurnali, «*Shaytanat*» asari va hokazo.

4

TILAME

Muhim tarixiy sanalar va
bayramlar nomi bosh
harf bilan yoziladi:

*Mustaqillik kuni, Navro'z
bayrami, Xotira kuni.*

TILAME

**Oliy darajadagi davlat tashkilotlari, xalqaro
birlashmalar nomi bosh harf bilan yoziladi:**

***O'zbekiston Respublikasi, O'zbekiston
Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Raisi,
Yevropa Ittifoqi Kengashi kabi.***

TILAME

***Mudofaa vazirligi, Davlat test markazi,
«Umid» jamg‘armasi, Xususiy tadbirkorlik
va kichik biznesni qo‘llab-quvvatlash
jamg‘armasi kabi tashkilotlar nominining
birinchi harfi bosh harf bilan yoziladi.***

**Oliy darajadagi unvonlar va mukofotlar nomi tarkibidagi
so‘zlar har biri bosh harflar bilan yoziladi:
«*O‘zbekiston Qahramoni*» unvoni, «*Oltin Yulduz*» medali.**

**Shuningdek, «*Sog‘lom avlod uchun*» ordeni, «*Shuhrat*»
medali singari mukofotlarning birinchi so‘zi bosh harf bilan
yoziladi.**

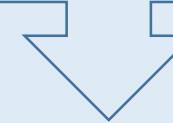
TILAME

**Har bir gap bosh harf bilan
bosholnadi: *Har qanday intilish,
izlanish, ijod xalq manfaatlariga
xizmat qilsagina u qadrlidir. (A.
Oripov)***

TILAME

KO'CHIRISH QOIDALARI

**Satrga sig'may qolgan so'zlar keyingi
qatorga bo'g'in asosida ko'chiriladi:
*tad-birkor, tadbir-kor, kol- lej, ma'lum,
ta'-lim* kabi (tutuq belgisi birinchi
bo'g'inda qoldiriladi).**

**So'z boshida kelgan
yolg'iz unli hech vaqt
yakka o'zi qoldirilmaydi:
*e'-lon emas e'lon, u-ka
emas uka, mudofa-a
emas mudo-faa singari.***

So'z tarkibida ikki undosh
yonma-yon kelsa, ular
keyingi satrga birgalikda
ko'chiriladi: *dia-gramma,*
mono-grafi-ya, foto-
grafiya kabi.

***Sh, ch, ng* harflar
birikmasi doim
birgalikda yoziladi: *ko-*
shona, pu-chuq, de-ngiz
*kabi.***

TIIAME

Qisqartma so'zlar, yil, oy,
raqam bilan yozilgan
sonlar keyingi qatorga
ko'chirilmaydi: *O'zMU,*
ToshDPU, 2001, 19, XX
kabi.

***10-«A» sınıf 26-uy, 100 gr, 25 sm, 10 mm kabi
ko‘rinishdagi birikmalar ham bir-biridan
ajratilmaydi.***

**E'TIBORINGIZ
UCHUN
RAHMAT!**